

Информация за финансиран на проект

Наименование на конкурса:
Конкурс за финансиране на фундаментални научни изследвания на млади учени и постдокторанти – 2022 г.
Основна научна област:
Хуманитарни науки
№ на договор:
№ КП-06-М 70 12
Начална дата на проекта и срок на договора:
13.12.2022, срок от 24 (двадесет и четири) месеца, считано от датата на подписването му.
Заглавие на проекта:
Фикционално и документално в българската проза на XIX век. Аналогии с чуждестранната литература
Базова организация:
Институт за литература при Българската академия на науките
Партньорски организации:
няма
Ръководител на научния колектив (академична длъжност, научна степен, име):
гл. ас. д-р Андриана Спасова-Топурова
Общ размер на договореното финансиране:
30 000 лв. (тридесет хиляди лева)

Резюме на проекта (до 1 стр. в рамките на полето по-долу):

Целта на проекта „Фикционално и документално в българската проза на XIX век. Аналогии с чуждестранната литература“ е да представи специфичния начин, по който възникват едни от първите оригинални български произведения и взаимодействието им с модерната европейска култура. Българското възраждане е епохата на създаването на първите оригинални жанрови образци на литературата, която се появява под влиянието на чуждестранни образци и на домашната (старобългарска) книжнина. Екипът на проекта цели да изведе на преден план, от една страна, взаимовръзката между мемоарно-биографичния и художествения тип повествование; от друга страна, да покаже прехода от фолклорния тип разказване към новите естетически очаквания на модерния възрожденски читател; от трета страна, изследователският фокус пада и върху динамиката текст и контекст и ключовите за Българското възраждане аналогии с обществено-политически проблеми и исторически реалии, и от четвърта страна, ще посвети внимание на някои чужди произведения, съотнесени с български аналози.

Методологията на предлагания проект се вписва в Националната стратегия за научни изследвания и се използва научен интердисциплинарен подход. Теоретичният инструментариум – литературно-исторически, социокултурен, рецептивен, компаративистичен и извороведски, предполага разкриване на мястото и ролята на фикционалното в процеса на моделирането както на паметта, така и на представата за едно възможно бъдеще. Чрез набелязването на пресечните точки между идеологията, културата и художествената форма се очертават зони на преход, в които протича взаимодействието между факт и спекулация, мит и история, документ и литература. Рецептивната теория на немския литературен историк и теоретик Ханс Роберт Яус, че явленията от литературната история формират актуалните читателски нагласи и че историческият факт е разтълкуван като история на въздействието – е база за излагане на основните тези на научноизследователските търсения.

Очакваните резултати на проекта са тясно обвързани с фундаментални научни разработки в хуманитарната област и могат да бъдат диференцирани в две сфери – научноизследователска и преподавателска. За конкретното осъществяване на комплексното изследване се залага на продукти, главно в две сфери: научноизследователска и научно-образователна. Подготвяне на доклади за национална научна конференция и изготвянето на научни публикации (статии и студии) в индексирани и реферирани български и чуждестранни издания е част от устойчивите резултати при реализирането на проекта. Реализирането на фундаменталните научни разработки е ценно и практически насочено занимание, понеже все още са оскъдни в българската хуманитаристика цялостни изследвания върху преплитането на фикционалното и документалното в българската проза на XIX век и аналозиите с чуждестранните литературно-исторически образци.

Резултатите ще предложат нов прочит на изследваните произведения, ново осмисляне на тяхната структура, които ще разширят нашето разбиране за творческия процес на възрожденските автори. Не на последно място е популяризиране на тяхното творчество, което за съвременното общество остава в забвение. Усилията на екипа ще бъдат насочени към разчупване и осъвременяване на едни вече неработещи и донякъде едностранчиви стереотипи.

Членове на научния колектив

<i>Организации/участници¹</i>	<i>Бележка²</i>
Базова организация:	
Институт за литература при Българската академия на науките	
Ръководител на научния колектив	
- гл. ас. д-р Андриана Спасова-Топурова (Институт за литература – БАН)	ПД
Участници:	
- гл. ас. д-р Николай Желев (Институт за литература – БАН)	ПД
- докторант Славя Неделчева (Институт за балканистика с център по тракология – БАН)	ДО
Партньорска организация:	
няма	
Участници:	
Партньорска организация:	
Участници:	
Партньорска организация:	
Участници:	

¹ Отбележете академичната длъжност, научната степен, име и фамилия на всеки участник като включите и участниците, които са работили по проекта не през целия период за изпълнение на проекта

² Отбележете дали участникът в колектива е млад учен (МУ), постдокторант (ПД), докторанти (ДО) или студенти (СТ), или учен от чужбина (УЧ).